

Особлива цінність техніки малювання на склі полягає в тому, що вона дає дітям змогу швидко досягти бажаного результату діяльності, реалізувати власний творчий задум. Важливо, що у спільній з дітьми діяльності дорослий сам має бути творцем, щоразу по-новому розв'язуючи вже відомі дітям завдання. Це дає змогу дошкільникам зрозуміти, що ті самі завдання і проблеми можна розв'язувати різними способами. Ніщо так не об'єднує дитячий колектив, як спільна творча діяльність, у якій бере участь уся група. Одним з видів такої діяльності дітей і педагога є створення колективної творчої роботи, значимої для всіх, за допомогою будь-якої нетрадиційної техніки малювання, а саме, малювання на склі.

Висновки. Підсумовуючи, можна констатувати, що сьогодні технології арт-терапії та широкий спектр її видів є вкрай затребуваними й необхідними у роботі вихователя ЗДО. Адже арт-терапія – один із методів роботи, який використовує можливості мистецтва для досягнення позитивних змін в інтелектуальному, соціальному, емоційному, соціальному й особистісному розвитку дитини. Творчий характер занять допомагає дитині відкрити в собі щось нове, краще зрозуміти себе, розвивати свої відносини з іншими людьми та довкіллям. Терапія творчим самовираженням не лікувальна, а цілюща: вона спрямована не на ліквідацію тих чи інших симптомів і станів, а на розвиток людиною відносин – із самим собою і світом.

Керуючись принципом особистісно зорієнтованого підходу до виховання дітей, слід творчо опрацьовувати інноваційні технології з метою підготовки дітей до школи та подальшого життя. Творча арт-терапевтична діяльність гармонійно поєднує виховний, розвивальний, діагностичний і корекційний впливи, створюючи підґрунтя для налагодження довірливих емоційних взаємин із дитиною, сприяючи її подальшій ефективній соціалізації.

Список використаних джерел

1. Замелюк М. І., Міліщук С. О. Арт-педагогіка як засіб розвитку творчої уяви у дітей дошкільного віку. *Молодий вчений*. 2018. № 12.1 (64.1) грудень. С. 50–55.
2. П'ятницька-Позднякова І. С. Арт-терапевтичні можливості видів мистецтва. *Наукові праці. Чорномор. держ. унт ім. Петра Могили*. Вип. 95. Т. 108. 2009. С. 36–42.
3. Дитяча арт-терапія. Види арт-терапії для дітей. URL: <https://artlegostudio.lviv.ua/art-terapiya-dlya-ditej/> (дата звернення: 08.05.2021 р.).
4. Пісочна терапія для дітей дошкільного віку. URL: <http://udnz15.org/statti/pisochna-terapiyadlya-ditej-doshkilnogo-viku.html> (дата звернення: 08.05.2021 р.).
5. Віннікова Е. Л. Пісочна анімація: методика роботи з дітьми дошкільного віку. URL: <https://vseosvita.ua/library/pisocna-animacia-v-doskilnomu-zakladi-91798.html> (дата звернення: 08.05.2021 р.).
6. Використання методів арт-терапії в роботі з дітьми дошкільного віку. URL: <https://vseosvita.ua/library/naukova-statta-vikoristanna-metodiv-art-terapii-v-roboti-z-ditmi-doshkilnogo-viku-427893.html> (дата звернення: 08.05.2021 р.).

*Андрос Мирослав,
сarıший викладач кафедри відкритих
освітніх систем та інформаційно-
комунікаційних технологій ЦІПО,
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»,
м. Київ*

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Постановка проблеми. Підвищення рівня та якості знань, формування сучасних навичок та компетентностей, навчання здобувати інформацію, спілкування іноземними мовами, індивідуальні освітні програми, впровадження нових предметів, підготовка до професій майбутнього та водночас цікаве і захопливе навчання є головними завданнями реформи освіти конкурентоздатної країни та суспільства.

Інформаційно-комунікаційні та цифрові технології надають можливість інтенсифікувати освітній процес, підвищити рівень та якість сприйняття, розуміння та засвоєння знань. Цифрові технології роблять процес навчання мобільним, диференційованим та індивідуальним.

Глобальна ідея відкритої освіти є трендовою в нинішньому інформаційно-комунікаційному суспільстві, що має призвести до розроблення нового методологічного підходу до освітнього процесу, заснованого на дистанційній роботі здобувачів освіти, які можуть навчатися у зручному для них місці,

маючи спеціальні засоби інформаційно-цифрових технологій в умовах закладів освіти різних рівнів. Підкреслено змінену роль педагога закладу загальної середньої освіти (далі – ЗСО), який має розширити й оновити власну професійну підготовку, включивши до неї знання роботи у он-лайн навчанні, бути готовим до взаємодії у інтерактивному середовищі, освоїти функцію фасилітатора (тьютора) освітнього процесу.

Виклад основного матеріалу. Державну політику у сфері освіти визначає Верховна Рада України, а реалізують Кабінет Міністрів України, Міністерство освіти і науки України, інші центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

На сьогодні одним із основних завдань органів державної влади у галузі людського потенціалу та серед напрямів цифрового розвитку суспільства є формування відповідної національної політики цифровізації освіти в Україні.

Національна доктрина розвитку освіти [1] затверджена ще у 2002 році, є стратегічним документом, оскільки визначала концептуальні ідеї та погляди на стратегію й основні напрями розвитку освіти на початку XXI століття, закріплювала одним із пріоритетів розвитку освіти впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Як зазначено в даній доктрині, держава підтримує процес інформатизації освіти, застосування інформаційно-комунікаційних технологій у системі освіти; сприяє забезпеченню навчальних закладів комп'ютерами, сучасними засобами навчання, створенню глобальних інформаційно-освітніх мереж.

У рамках концептуальних засад зазначеної вище Доктрини у 2013 році була розроблена і Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [2].

З метою реалізації зазначених вище документів МОН України були затверджені Положення про електронні освітні ресурси [3], що закріпило поняття електронних освітніх ресурсів, їх основні види, вимоги до них, порядок розроблення та впровадження, а також Положення про електронний підручник [4] та Положення про дистанційне навчання [5], які визначили вимоги до електронного підручника та до дистанційних курсів навчання.

Крім цього, відповіддю на виклики, що постали перед системою освіти України починаючи з березня 2020 року з початком карантинних обмежень пов'язаних із захворюванням COVID-19 та введенням перманентних локдаунів, стало введення у дію Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти [6]. Поява актуального на сьогодні положення хоч і стало проривним в плані детального роз'яснення організації та розгортання дистанційного навчання в закладі ЗСО, але власне педагогічні технології та особливо, інформаційно-цифрові, в даному документі не деталізовані. Що є вкрай важливим та надактуальним завданням для формування цифрової компетентності адміністративно-управлінського та педагогічного персоналу закладів ЗСО.

Реалізація передбачених завдань, хоч і не повна, і не швидка, але все ж таки забезпечувала поступові зміни у сфері освіти та забезпеченні людського розвитку країни.

У ст. 5 Закону України «Про освіту» інформаційно-комунікаційну компетентність визнано як одну із ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності [7]. Життєвий простір навколо людини змінюється з постійним прискоренням. Тому освіта повинна дати як здобувачу освіти, так і педагогу навички орієнтування в цифровому середовищі, що постійно оновлюється. Технології здійснюють дійсний прорив в освіті – це і дистанційне навчання, і гейміфікація, і використання доповненої (AR), віртуальної (VR) і змішаної реальності (MR) і інших сучасних технологій в освітньому процесі, що власне і характеризує сучасний глобалізований світ під час Четвертої технологічної революції. Суть тренду в тому, щоб зробити як здобувача освіти, так і педагога сприйнятливими і відкритими до нових технологій.

Враховуючи ключові виклики, які впливають на людину, інфраструктуру, економіку та навколишнє природне середовище Урядом була затверджена Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки [9] (далі – Концепція), яка стала першим кроком до стимулювання внутрішніх ринків споживання, впровадження та виробництва цифрових технологій, містить бачення трансформації економіки від традиційної до ефективної цифрової, визначає першочергові кроки щодо імплементації відповідних стимулів та створення умов для цифровізації в реальному секторі економіки, суспільстві, освіті, медицині, екології тощо, виклики та інструменти розвитку цифрових інфраструктур, набуття громадянами цифрових компетенцій, а також визначає критичні сфери та проекти цифровізації країни.

Відповідно до Концепції *цифровізація* – це насичення фізичного світу електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливує інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створює кіберфізичний простір.

Цифровою освітою є об'єднання різних компонентів і найсучасніших технологій завдяки використанню цифрових платформ, впровадженню нових інформаційних та освітніх технологій, застосуванню прогресивних форм організації освітнього процесу та активних методів навчання, а також сучасних навчально-методичних матеріалів.

Під електронними освітніми ресурсами розуміють засоби навчання на цифрових носіях будь-якого типу або розміщені в інформаційно-телекомунікаційних системах, які відтворюються за допомогою електронних технічних засобів і застосовуються в освітньому процесі [3].

Відповідно до Концепції основними напрямками цифровізації освіти є:

- створення освітянських ресурсів і цифрових платформ з підтримкою інтерактивного та мультимедійного контенту для загального доступу закладів освіти та учнів, зокрема інструментів автоматизації головних процесів роботи навчальних закладів;

- розроблення та впровадження інноваційних комп'ютерних, мультимедійних та комп'ютерно орієнтованих засобів навчання та обладнання для створення цифрового навчального середовища (мультимедійні класи, науково-дослідні STEM-центри лабораторій, інклюзивні класи, класи змішаного навчання);

- організація ширококутового доступу до Інтернету учнів та студентів у навчальних класах та аудиторіях в закладах освіти всіх рівнів;

- розвиток дистанційної форми освіти з використанням когнітивних та мультимедійних технологій.

Наявністю нових викликів, що постали перед Україною в останній час, спонукали виконавчу владу до розробки та затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки [10]. Серед проблем соціально-економічного розвитку регіонів у контексті загальнодержавних викликів дана стратегія відмічає також:

- невідповідність рівня освіти потребам ринку праці;

- низький рівень цифровізації регіонів та цифрової обізнаності;

- невідповідність існуючого рівня розвитку інфраструктури до потреб економіки та населення регіонів та країни в цілому.

Українським інститутом майбутнього, який є спільним проектом представників українського бізнесу, політики та громадського сектора, розроблена стратегія «Україна 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою» [15], яка включає розділ 6.7. «Україна – Learning Nation», відповідно до якої передбачається, що українці стануть Learning Nation – нацією, яка постійно вчиться та навчає інших завдяки динамічному розвитку системи освіти. Істотну роль у підтриманні екосистеми Learning Nation відіграє кардинально оновлена система освіти. Вона включає:

- відкриту національну освітню платформу із сервісами для формування індивідуальних освітніх траєкторій;

- інтеграцію формальної та неформальної системи освіти;

- перетворення господарчих комплексів класичних інституцій освіти на освітні інноваційні хаби;

- культуру навчання впродовж життя.

Університет 2030 – це не тільки фізичний простір, але й цифровий. Взаємодія викладача та здобувача освіти відбувається на онлайн-платформах, які є одним з інструментів управління навчальним процесом та контентом. Відбирають найкращих викладачів, записують онлайн-курси, проводять онлайн-лекції з дистанційним доступом для кожного здобувача освіти з метою передавання кращих знань.

Стрімке розповсюдження цифрових технологій на ринку праці і в суспільстві робить цифрові компетентності громадян важливими серед інших життєвих компетентностей. Розпорядженням КМУ схвалено Концепцію розвитку цифрових компетентностей та затверджено план заходів її реалізації [13]. Реалізація даної концепції передбачена до 2025 року

Відповідно до зазначеної вище Концепції, – **цифрова компетентність**: динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, інших особистих якостей у сфері інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність із використанням таких технологій.

Слід зазначити, що в середині 2019 року на виконання наказу МОН України № 38 від 15 січня 2019 року робочою групою був розроблений проект Опису цифрової компетентності педагогічного працівника (далі – Опис), який містить вимоги до структури та рівнів цифрової компетентності, необхідних для успішного здійснення професійної діяльності педагогічними працівниками в умовах розвитку цифрового суспільства, та словник термінів, що використовуються [14].

Відповідно до Опису Цифрову компетентність педагогічного працівника описано за 5-ти напрямками: 1. Вчитель в цифровому суспільстві. 2. Професійний розвиток. 3. Використання цифрових ресурсів. 4. Навчання та оцінювання учнів. 5. Формування цифрових компетентностей учнів.

Державний стандарт базової середньої освіти [11] визначає інформаційно-комунікаційну компетентність такою, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності.

Для успішного залучення ІКТ у навчальний процес особливе значення має сформована у педагогів **інформаційно-цифрова компетентність**, а саме:

- здатності орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності;
- здатності використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси;
- здатності використовувати цифрові технології в освітньому процесі [12].

Враховуючи вищезазначене, необхідно дати визначення поняття **«формування цифрової компетентності педагога закладу ЗСО»**. Під цим поняттям ми розуміємо: системний і закономірний процес прогресивних змін особистості керівника (педагога) ЗСО щодо здатності використання інформаційних технологій, передусім інформаційно-цифрових технологій та електронних освітніх ресурсів, в умовах дистанційного навчання.

Шляхи формування (розвитку) інформаційно-цифрової компетентності керівника (педагога) закладу освіти можуть відбуватися шляхом:

- Формальна освіта (спеціальний напрямок підготовки в закладі вищої освіти, КПК при закладах ПК за окремими тематичними курсами);
- Неформальна освіта (за умови використання он-лайн платформ навчання);
- Інформальна освіта (в умовах функціонування інформаційно-комунікаційного освітнього середовища в закладі освіти).

Що стосується формальної освіти – стрімка цифровізація всіх сфер життя суспільства вимагає перегляду вимог до державних стандартів переважної більшості спеціальностей і професій, зокрема інженерів-педагогів.

На часі актуальне питання створення та унормування нового державного стандарту: педагог-викладач дистанційного навчання, або тьютор (організатор) дистанційного навчання.

Також особлива увага має приділятися до курсів підвищення кваліфікації при закладах післядипломної освіти, де в тематичних планах мають бути не лише модулі (інформаційно-цифрова компетентність), а і окремі тематичні курси: «Організація дистанційного навчання в закладі освіти» або «Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного навчання». Звичайно, що із застосуванням різнопланових за часом проведення та кількістю етапів КПК, включаючи і дистанційний етап з використанням платформ (систем) управління навчанням (LMS).

LMS платформи поділяють на:

1) е-платформи для організації та проведення реального освітнього процесу (Moodle, Scribble, Blackboard, Efront, WebTutor, EasyCompusLearn, Accent, MobiSchool, Освітній портал «Класна оцінка», Classtime, Мій клас, Всеукраїнська школа онлайн (ВШО), Єдина школа та ін.).

Власне, за вибором педагогічної ради, робиться висновок щодо доцільності придбання та розгортання в закладі ЗСО конкретної системи управління навчанням.

2) е-платформи для створення курсів дистанційного навчання (Coursera, Khan Academy, Open edX, FutureLearn, EdEra, Prometheus, Дія. Цифрова освіта, УВУПО (Український відкритий університет післядипломної освіти), Всеосвіта, На урок, Освіта-UA, освітні (освітньо-наукові) портали навчальних закладів, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування).

Зазначені платформи (системи управління навчанням) призначені власне для формування та розвитку цифрової компетентності педагогічного персоналу закладу ЗСО.

Питання неформальної освіти набуло небувалої актуальності після введення в дію Постанови КМУ «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» [16]. Цією постановою унормовано підвищення кваліфікації шляхом участі в освітньому процесі, використовуючи технології дистанційного навчання: реєстрація та навчання на платформах дистанційного навчання, що рекомендовані до використання МОН (з можливістю вибору кількості годин навчання).

Дистанційна форма навчання повністю перейшла на використання цифрових пристроїв із можливістю передавання інформації через екран монітора. У зв'язку з цим перед педагогами виникає завдання використати переваги цифрових технологій для навчання і мінімізувати негативний вплив їх на процес засвоєння інформації тими, хто навчається.

Інформальна освіта освіти може здійснюватися на будь-якій безкоштовній платформі, що рекомендована до використання МОН, має відповідний інтерфейс українською мовою або на платформі, що вибере заклад ЗСО рішенням відповідної педагогічної ради.

У сучасних умовах важливим є створення та належне функціонування *цифрового освітнього середовища закладу освіти*, яка представляє собою педагогічну підсистему підтримки та здійснення освітньої діяльності у закладі освіти, яка базується на основі сучасних педагогічних та цифрових технологій, що інтегрують відповідні цифрові освітні сервіси та призначені для адаптації сучасного освітнього процесу до умов цифрового суспільства. [14]. Крім цього, однією із умов функціонування закладу ЗСО є створення «...цифрового освітнього середовища» [8, ст. 32].

Під інформаційно-освітнім середовищем закладу освіти потрібно розуміти цілеспрямовано побудовану інноваційну педагогічну систему в освітній діяльності закладу освіти, створену на основі сучасних педагогічних, інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій, методів й інтеграції комп'ютерно орієнтованих засобів з інформаційно-ресурсним забезпеченням, призначену для адаптації сучасного навчально-виховного процесу до умов інформаційного суспільства [17].

Висновки. Цифрова трансформація освіти відкриває широкі перспективи для підвищення ефективності навчального процесу, поглиблення професійності освітян. Вимоги до викладачів постійно оновлюються й потребують нових, більш складних наборів компетентностей. Обізнаність освітян у сучасних освітніх трендах сприятиме підвищенню їх мотивації та розумінню необхідності свого професійного розвитку.

Національна політика цифровізації освіти в Україні на сьогодні з урахуванням розвитку цифрових технологій зазнає чергової трансформації та потребує вдосконалення нормативно-правового регулювання у даній сфері. Як пріоритетна складової частини реформи освіти така політика, повинна передбачати об'єднання різних освітніх компонентів і цифрових технологій завдяки використанню найсучасніших освітніх платформ.

Необхідно законодавчо затвердити цифрову компетентність науково-педагогічного (педагогічного) працівника та державний стандарт «педагог-викладач дистанційного навчання».

Цифрове освітнє середовище закладу освіти повинне базуватися на основі сучасних педагогічних та цифрових технологій, що інтегрують відповідні цифрові освітні сервіси та призначені для адаптації сучасного освітнього процесу до умов цифрового суспільства.

Різноманітність цифрових технологій та їх швидкий розвиток потребують постійного підвищення рівня цифрової компетентності викладачів. Заклади післядипломної освіти повинні сприяти підвищенню внутрішньої мотивації викладачів до розвитку цифрової компетентності.

Список використаних джерел

1. Національна доктрина розвитку освіти: затв. Указом Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002#Text> (дата звернення: 30.10.2021).
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року затв. Указом Президента України від 25 червня 2013 року № 344/2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text> (дата звернення: 30.10.2021).
3. Положення про електронні освітні ресурси: затв. наказ. Міністерства освіти і науки України від 01 жовтня 2012 р. № 1060. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12#n13> (дата звернення: 30.10.2021).
4. Положення про електронний підручник: затв. наказ. Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2018 року № 440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-18#n14> (дата звернення: 30.10.2021).
5. Положення про дистанційне навчання: затв. наказ. Міністерства освіти і науки України від 25 квітня 2013 року № 466. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n18> (дата звернення: 30.10.2021).
6. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти: Наказ МОН від 08.09.2020 № 1115, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20>.
7. Про освіту: Закон України від 5.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 30.10.2021).
8. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text/> (дата звернення: 30.10.2021).
9. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки: затв. розп. Кабінету Міністрів України від 17 січ. 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 30.10.2021).

10. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки: затв. пост. Кабінету Міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n189> (дата звернення: 30.10.2021).

11. Державний стандарт базової середньої освіти: затв. пост. Кабінету Міністрів України від 30 вер. 2020 р. № 898 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 30.10.2021).

12. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ № 2736 від 23 грудня 2020 року URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf.

13. Концепція розвитку цифрових компетентностей: схвал. розп. Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text> (дата звернення: 31.10.2021).

14. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника: проект / Міністерство освіти і науки України. 2019. 53 с. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27905/1/digital%20comp%20teacher%20Morze.pdf> (дата звернення: 31.10.2021).

15. Україна 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього: веб-сайт. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2-2> (дата звернення: 04.11.2021).

16. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. Постанова КМУ від 21 серпня 2019 р. № 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>

17. Карташова Л. А., Бойченко О. А., Шеремет Т. І. Інформаційно-освітнє середовище: засоби розроблення; організація діяльності учасників освітнього процесу: Спецкурс для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної освіти. Київ: Університет менеджменту освіти, 2020. 84 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1RLQEGqfN3a_m7fC4XGY3OtdlBVB0D1i/preview (дата звернення: 05.11.2021).

Антонченко Марія,

доцент кафедри освітніх та інформаційних технологій,

комунальний заклад Сумський обласний інститут

післядипломної педагогічної освіти,

кандидат педагогічних наук, доцент,

м. Суми

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА В УМОВАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Одним із стратегічних завдань реформування освіти в Україні є підвищення якості підготовки та перепідготовки фахівців, які повинні відповідати сучасному стану науково-технічного прогресу. При цьому значно підвищуються вимоги до рівня кваліфікації вже працюючих педагогів, до ефективності їх професійної діяльності та уміння адаптуватися до швидких змін в умовах інформаційно-цифрового суспільства. Виконання цього завдання сприяє створенню такого педагогічного потенціалу, що спроможний вести ефективне навчання здобувачів освіти в умовах швидких соціально-економічних змін, формувати та розвивати сучасні професійні компетентності педагогів.

Однією з важливих складових професійної компетентності педагога є інформаційно-цифрова компетентність [1]. Вона передбачає вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати, аналізувати інформацію та застосовувати її для самоосвіти та навчання учнів. Тому, на сучасному етапі розвитку освіти, розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагогів слід розглядати як одне з пріоритетних завдань підвищення кваліфікації педагога в умовах післядипломної освіти.

Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що розвиток інформаційно-цифрової компетентності здобувачів освіти досліджували такі науковці, як П. В. Беспалов, А. А. Єлізаров, Н. В. Насирова, О. В. Овчарук, М. І. Жалдак, Н. В. Морзе та інші, але ж вони стосуються, в основному, формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх фахівців, тобто студентів. Але аналіз особливостей розвитку інформаційно-цифрової компетентності педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти є недостатнім і досить актуальним.

Метою статті є дослідити особливості розвитку інформаційно-цифрової компетентності педагога у системі післядипломної освіти.

Виклад основного матеріалу. Інформаційно-цифрова компетентність є однією з ключових складових професійної компетентності педагога. Виділення її як окремого компонента обумовлено